

Különleges, nemzetközi jellege volt a Budapesti Filharmoniai Társaság 3. bérleti hangversenyének az Erkel Színházban: a magyar zenekari együttest a keletnémet Helmuth Seydelmann vezényelte, s mint szólista, a szovjet Lazarij Berman működött közre.

Seydelmann lipcei főzeneigazgatót operai sikerei után szívesen üdvözlöttük a hangversenydobogón is; alapos tudása, szimfonikus érzéke, zenei elképzelései főként az Eroicában (szép lassú tétel!) érvényesültek. A technikailag nem mindig kifogástalan zenekar egy-két nem kívánatos pillanatot vegyített átlagteljesítményébe.

A bevezetőül játszott Riethmüller; Toccata és fuga nagyzenekarra olyan szerzőt ismeretett meg, aki a barokk zene nagy hagyományainak máig sugárzó erejét érzi, a formák tisztaságát azonban már kevésbé tartja kötelezőnek, s a nagyzenekari köntösben sem terheli meg túlságosan a hallgatót mondanivalóinak súlyával.

L. Berman Csajkovszkij b-moll zongoraversenyét adta elő, s remek zárótélt produkált. Egyébként kitűnő vendégművésztünk mintha kissé fáradtabb lett volna ezen az estén (ennek ellenére a Funéraisilles-t játszotta el ráadásnak!).

sz. 1.

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Fodor Lajos

Cím:

Magyar Nemzet 1959. V.

Forr

ZENEI KRÓNIKA

A Filharmonikusok hangversenye

Osztályozás

78(064.5)

"1959"

Személy

Helyszám

Sosztakovics szerzői estje

Az Országos Filharmonia néhány új kezdeményezése igen előnyösen formálja újjá zene-életünket, a hangversenyesték légkörét, azt az összképet, mely a közönségben még csak egyes alkalmak mozaikjaiból tevődik össze, távolabbi hatásában azonban már rányomja a bélyegét egész szellemi életünkre. A széles területet átölelő, ígéretes tervek közt — úgy érezzük — fontos hely jut a mai zene ismertebb hazai és külföldi alkotóinak s az ő jelenkort tükröző munkásságuknak. A szimfonikus estek modern bemutatói mellett most a Filharmonia kamaratermében szerzői esteket rendez hangverseny-intézményünk.

Az első alkalom Dimitrij Sosztakovics kamarazenejét szólaltatta meg komoly sikerrel. A világhírű komponista szimfonikus alkotásaiból, filmzenéjéből, kórusaiból már sokat ismer és elismer a magyar közönség. Az a kép, mely a szerzői-est kamarazene programja nyomán kialakult a hallgatóságban: teljesebb, hatá-

rozottabb lett Sosztakovicsról. S a jobb megismerés a jobb megértést és megkedvelést is szolgálja. A Tátrai- és a Weiner-vonósnégyes, valamint Rados Ferenc tolmácsolásában megszólaló művek az élet mély benyomásairól számotadó Sosztakovicsot állítják eléink, mint a zene kifejezőeszközeinek fölényes kezelőjét, biztos irányítóját, az érzelmi hatás és hangulatkeltés virtuóz mesterét.

Különös sikert aratott a »Zsidó népköltészet« dalciklusa (dr. László Zsigmond gondos, szép fordításai), Körössy Marianne, Kürthy Éva és Réti József előadásában. Tátraiék társulása a legjobb fiatalokból alakult Weiner-kvartettel — izgalmas művészi feladat elvégzésére megoldását eredményezte az op. 11. Oktettben.

Sosztakovics szerzői estjét a közeljövőben Kadosa Pál, Szabó Ferenc és Paul Hindemith csokorbagyújtott műveinek bemutatója követi.

Cseh mesterek muzsikája

A »Nemzetek zenéje« című sorozatban Alois Klíma vezényelte Állami Hangversenyzenekarunkat. A cseh zene mestereinek hangulatos kompozíciói, Smetana, Janáček és Dvorzsák művei szólaltak meg a műsorán, s a maiak közül Jirzsi Pauer, a sokoldalú muzsik és zenepolitikus oboaversenye.

Klíma világosan formáló, a részletekre is gondosan ügyelő karmester. Erre az erényére különösen Janáček »A ravasz kis róka kalandjai« című szvitjében (a hasonló című opera zenéjéből készült) volt nagy szükség, ahol az általunk ismeretlen színpadi események és alakok motívumait hangulatos mozaik-egésszé kellett formálnia. Smetana »Eladott menyasszony«-ának nyitányában és Dvorzsák IV. szimfóniájában viszont a szuggesztív elragadtatás és alkotó józanság kellesse egyensúlyával szerzett számunkra élvezetet.

Frantisek Hanták játszotta Pauer oboaversenyének koncert-szólamát, virtuóz bizton-

sággal, izléssel, finom művészi érzékkel.

Az est fontos tanulsága: jó, hogy az utóbbi két-három esztendőben már foglalkozunk a kiváló cseh muzsikuskok életművének népszerűsítésével; de még mindig igen kevés, amit eddig tettünk. Tervszerűbb, céltudatosabb erőfeszítésre kell a közönség figyelmét az itt még feltáratlan értékekre felhívni. Ebben a munkában máskor is szívesen látjuk a mostani koncert két vendégének segítő közreműködését.

Fodor Lajos